

Obstarávanie energeticky a zdrojovo efektívnych stolových počítačov

FEDERÁLNA AGENTÚRA PRE VEREJNÉ OBSTARÁVANIE (RAKÚSKO)

KONTEXT

Rakúska federálna agentúra pre verejné obstarávanie (BBG) bola založená v roku 2001 na základe rakúskeho zákona o federálnej agentúre pre verejné obstarávanie a je zodpovedná za poskytovanie centrálnych služieb v oblasti verejného obstarávania rakúskym verejným obstarávateľom (napr. ministerstvám, regionálnym a miestnym samosprávam). Hlavnou úlohou BBG je spájať požiadavky s cieľom získať lepšie ceny a podmienky od dodávateľov, a zároveň štandardizovať verejné obstarávanie s cieľom znížiť náklady na spracovanie a právne riziká a poskytovať podporu národným agentúram v oblasti verejného obstarávania. BBG to dosahuje prostredníctvom rokovaní o rámcových zmluvách a ich sprístupňovaním verejnému sektoru.

Spoločnosť BBG je od roku 2013 hostiteľom [servisného miesta pre verejné obstarávanie inovácií](#). Služba podporuje verejné inštitúcie pri realizácii projektov verejného obstarávania v oblasti inovácií, napríklad prostredníctvom zverejňovania neuspokojených potrieb na platforme <https://www.ioeb-innovationsplattform.at/>. Dodávateľia tak majú možnosť ponúknuť inovatívne riešenia na riešenie týchto neuspokojených potrieb.

CIELE OBSTARÁVANIA

V rámci tohto verejného obstarávania bola v marci 2016 zverejnená verejná výzva na predkladanie ponúk s cieľom uzavrieť rámcovú zmluvu na tri roky (2016 až 2019) s možnosťou predĺženia o jeden rok, ktorú budú využívať rakúski verejní obstarávatelia (napr. ministerstvá, mestá, nemocnice). Konkrétne by sa mohlo zakúpiť 55 400 nových stolových počítačov (PC) v celkovej hodnote približne 36 miliónov eur.

Táto zmluva nahradila predchádzajúcu zmluvu z roku 2013, ktorá už obsahovala požiadavky na energetickú účinnosť a poskytla referenčnú hodnotu, na základe ktorej sa mohli vykonať zlepšenia.

Hoci rakúsky akčný plán pre udržateľné verejné obstarávanie už zahŕňa environmentálne požiadavky na obstarávanie IT zariadení, spoločnosť BBG išla v tomto tendri nad rámec týchto požiadaviek, keď požadovala energeticky účinné napájacie zdroje (v počítačoch) a zahrnula nízky tepelný výkon ako súčasť kritérií na vyhodnotenie ponúk - to je len niekoľko príkladov.

POUŽITÉ KRITÉRIÁ

Technické špecifikácie:

V rámci verejnej súťaže sa požadovalo:

- Splnenie požiadaviek [Energy Star](#) (Energy Star v6.0).
- Napájacie zdroje spĺňajú požiadavky certifikácie [80 PLUS Bronze](#) (ktorá vyžaduje, aby napájacie zdroje v počítačoch a serveroch boli energeticky účinné na 80 % alebo viac pri 10, 20, 50 a 100 % menovitého zaťaženia).
- Fyzické vstupné zariadenia spĺňajú požiadavky ergonomických noriem [ISO 9241-410](#) a [ISO 9241-110](#).
- Minerály nepochádzajúce z konfliktu v centrálnej spracovateľskej jednotke (minerály môžu byť identifikované ako nepochádzajúce z konfliktných regiónov). Od uchádzačov boli vyžiadané vlastné vyhlásenia na overenie.

Keďže počítače dostupné na trhu sú modulárne (t. j. umožňujú efektívnu výmenu komponentov), ďalšie požiadavky týkajúce sa modularity neboli zahrnuté do technických špecifikácií.

Kritériá udelenia zákazky:

Energetická účinnosť bola riešená zahrnutím kritéria na udelenie ceny týkajúceho sa „tepelného výkonu/bodu“ (množstvo energie, ktoré má procesor rozptýliť, aby sa zabránilo prehriatiu, čo sa môže použiť na hodnotenie spotreby elektrickej energie zariadenia).

Verejná súťaž sa zaoberala aj efektívnym využívaním zdrojov tým, že ako kritérium na vyhodnotenie ponúk uviedla „objem stolového puzdra“ (čím menšie puzdro, tým menšie požiadavky na materiál). Stolné počítače s menším objemom získali väčší počet bodov.

Doložky o plnení zmluvy:

Verejné obstarávanie požadovalo rôzne modely záruky, napríklad z hľadiska trvania.

VÝSLEDKY

Úspory emisií skleníkových plynov (GHG) a energie boli vypočítané porovnaním emisií a spotreby energie z verejnej súťaže vyhlásenej v roku 2016 s emisiami a spotrebou energie z predchádzajúcej zákazky (z 2013).

Za štyri roky sa celkové úspory z obstarávania odhadujú na 999 ton ekvivalentu oxidu uhličitého (CO₂e), čo sa rovná 306,8 tonám ropného ekvivalentu (toe). Očakáva sa, že zakúpené počítače ušetria podľa odhadov 249,7 ton emisií skleníkových plynov (CO₂e) a 76,7 ton ropných ekvivalentov ročne. V tendri sa zohľadňovala aj efektívnosť využívania zdrojov, v rámci ktorej sa prideliť mali dodatočné body počítačom s malým objemom skrine, a teda s menšími nárokmi na materiál.

„Za štyri roky sa celkové úspory z obstarávania odhadujú na 999 ton ekvivalentu oxidu uhličitého (CO₂e), čo zodpovedá 306,8 tonám ropných ekvivalentov. Očakáva sa, že zakúpené počítače ušetria ročne približne 249,7 ton emisií skleníkových plynov (CO₂e) a 76,7 ton ropných ekvivalentov.“

ENVIRONMENTÁLNE VPLYVY

Podľa webovej stránky Energy Star väčšina štúdií uvádza, že v prípade kancelárskeho stolného počítača (PC) je spotreba primárnej energie počas používania viac ako tri až štyrikrát vyššia ako primárna energia potrebná na výrobu a výrobu materiálov, zatiaľ čo energetické náklady/prínosy na likvidáciu a recykláciu odpadu sú zanedbateľné (< 15 % výrobných energie).

Toto je výsledok pre typický kancelársky počítač používaný 8 hodín denne (vrátane pohotovostného režimu) počas 260 dní. V najnovšej verzii požiadaviek Energy Star (verzia 5.0) musia výrobky spĺňať prísne požiadavky na celkovú spotrebu energie (TEC) pre odhadovanú ročnú spotrebu energie. Small-scale servery a thin clients musia spĺňať usmernenia o spotrebe energie v režime vypnutia a nečinnosti a thin clients podporujúci funkcie spánku musia spĺňať požiadavky aj v tomto režime. Tieto požiadavky zabezpečujú úsporu energie, keď sa počítače používajú a vykonávajú rôzne úlohy, ako aj keď sú vypnuté alebo v režime nízkej spotreby.

POUČENIE

Pri realizácii podobného projektu verejného obstarávania je potrebné zvážiť nasledujúce otázky:

- Predbežné konzultácie s trhom pred zverejnením výzvy na predkladanie ponúk sú mimoriadne užitočné na zabezpečenie toho, aby sa všetky požiadavky mohli skutočne splniť, čo sa v tomto prípade stalo pri definovaní špecifikácií napájania.
- Požiadavka na rôzne záručné lehoty sa považovala za dobrú na zvýšenie povedomia o tom, že je možné aj dlhšie obdobie používania (napríklad päť rokov) namiesto štandardných troch rokov. To môže inšpirovať verejných obstarávateľov, aby rozvíjali udržateľnejšie myslenie.
- Každý rok sa na trh uvádza nová generácia [centrálnych procesorov](#) (CPU). Ak by sa tieto procesory zakúpili, je dôležité vziať do úvahy, že trvá približne štyri týždne, kým ich dodávatelia budú môcť poskytnúť, od dátumu ich vydania. Preto by sa to malo zahrnúť do plánovania harmonogramu obstarávania.
- Rámcová dohoda umožňuje opätovné otvorenie súťaže (minitendre). V prípade menších objemov obstarávania je však opätovné otvorenie súťaže príliš časovo a finančne náročné, a to aj na obmedzenom trhu. Rámcová dohoda by teda mala obsahovať aspoň dve alebo tri rôzne triedy kvality pre štandardné výrobky, ktoré možno nakúpiť bez toho, aby sa muselo uskutočniť ďalšie (mini) výberové konanie. Okrem toho by mal byť k dispozícii podrobný manuál, ktorý pripravuje minitendre a v ktorom sa jasne vysvetľuje, čo môže verejný obstarávateľ zmeniť v porovnaní s tým, čo bolo zahrnuté v rámcovej dohode.

ĎALŠIE OPATRENIA

Okrem rámcovej zmluvy na nákup nového IT vybavenia (podrobne opísanej vyššie) ponúka spoločnosť BBG aj službu spätného predaja starých IT zariadení prostredníctvom svojej „Platformy pre priame zadania“ (DVP). Prostredníctvom platformy sa sprístupňujú produkty od dodávateľov, s ktorými BBG podpísala podmienky používania. Zariadenia IT (ako sú počítače, notebooky, tlačiarne alebo zobrazovacie zariadenia), ktoré majú byť zlikvidované verejnými orgánmi, zbierajú a kontrolujú traja vybraní dodávatelia, ktorí ich potom ďalej predávajú, často školám alebo neziskovým organizáciám. Dodávatelia zvyčajne ponúkajú obnovené zariadenia na predaj s dvojročnou zárukou. Úľava pre životné prostredie vyplýva zo skutočnosti, že organizácie kupujú opätovne použité zariadenie namiesto nového.

Podmienky používania zabezpečujú služby zahrňajúce: zber spotrebičov, certifikované vymazanie údajov, zničenie nosiča údajov, spracovanie spotrebičov, správu prázdnych tonerových kaziet, remarketing, ekologickú demontáž alebo likvidáciu, inštruktáž a poradenstvo v oblasti remarketingu. Ako výberové kritériá pre dodávateľov, ktorí podpísali podmienky používania DVP, boli použité environmentálne a sociálne kritériá (napríklad dodávateľská spoločnosť by mala zamestnávať veľký podiel pracovníkov so zdravotným postihnutím, dostupnosť predĺženej životnosti IT zariadení). Pokiaľ ide o zmluvné ustanovenia, dodávatelia, ktorí predávajú svoje výrobky prostredníctvom DVP, majú vypracovať individuálne koncepcie recyklácie špecifické pre zákazníka, ktoré sú predmetom dvojstrannej dohody.

Kontaktné údaje:

Kontaktná osoba: Michael Hieden, BBG, michael.hieden@bbg.gv.at.

Súvisiace informácie nájdete na:

- Európske kritériá GPP pre [zobrazovacie zariadenia](#).
- Ponuka spoločnosti BBG na rámcovú dohodu o [energeticky účinných prenosných počítačoch](#) a prístup spoločnosti BBG k [opätovnému použitiu IT zariadení](#).